

Linsräka

Limnadia lenticularis

Rödlistekategori: Starkt hotad (EN)

Fotograf: Hans Berggren

Varför är linsräka rödlistad?

Linsräkan är sannolikt naturligt sällsynt men de befintliga populationerna hotas av förändrad markanvändning såsom minskat bete vilket leder till igenväxning av de småvatten där arten lever.

Ekologi

Idag är arten spridd på en handfull lokaler längs västkusten, en lokal vid Vänern och en lokal på Värmdö. Linsräkan lever i fiskfria, solexponerade småvatten som periodvis torkar ut och har ägg som tål såväl infrysning som uttorkning. Äggen bärs i en kammare på ryggen. Den viktigaste födan utgörs av döda växtdelar, alger och plankton som filtreras från vattnet eller rörs upp från botten. Ibland kan djuren också ses sitta på vattenväxter. Emellanåt gräver de ner sig i dyn och kan då nästan helt försvinna.

Hotfaktorer

Lokalerna är spridda och består ofta av endast ett fåtal individer vilket gör att de lätt slås ut. Små vattensamlingar hotas ofta av igenväxning, t ex orsakad av upphört bete och av kvävededfall, men förstörs också lätt genom utdikning och igenöfyllning. Arten är predationskänslig och inplantering av fisk kan snabbt utrota en population. Kolonisation av andra djur som konkurrerar om födan är också ett potentiellt hot.

Åtgärder

Arten har ett åtgärdsprogram vilket innebär inventeringsinsatser såväl i äldre som potentiella områden. Programmet har medfört att arten blivit mer uppmärksam. Under andra halvan av 1900-talet var linsräkan nära nog helt förbisedd. De viktigaste bevarandeåtgärderna är att freda kända lokaler och återställa gamla, temporära vattensamlingar. Framtiden är till stor del beroende av ett tillräckligt betetryck på strandängar.

Övrigt

Linsräkan är en kosmopolit som finns på flera kontinenter. I Sverige har endast honor påträffats, vilket antyder att den hos oss fortplantar sig asexuellt. Detta är också det vanliga i övriga Europa vilket kan exemplifieras av att, trots att arten varit känd sedan Linnés tid, så påträffades hanar för första gången på 1990-talet (Österrike).

Linsräkan är vald som exempelart för att den är en representant för de arter som påverkas negativt av att betet minskar i strandnära områden. Arten är också mycket ovanlig, men nutida förekomster finns ändå i fyra län i södra Sverige. Linsräkan delar även livsmiljö med ett flertal andra sötvattenslevande arter av vilka många fortfarande är dåligt kända såväl vad gäller biologi som utbredning